

Mezinárodní konference na téma „Fenomén venkovských židů“ (Sušice, 22. – 23. 11. 2017)

SEZNAM PŘENÁŠEJÍCÍCH

1. BLOK KONFERENCE (PŘEDNÁŠKA)

- 1) **Mgr. Jan Edl**, Státní okresní archiv Tachov („Tachovští Adlerové v období první republiky“)

Anotace zaslaná autorem: *Příspěvek se zabývá rodinami Adlerů, které bydlely v Tachově v letech 1918-1938, jejich vazbami a podnikatelskými aktivitami. Zachycuje rodiny v turbulentní době první republiky, kdy se zavedené pořádky měnily a ne každý na to byl připraven. V závěru příspěvku jsou přiblíženy i osudy tachovských Adlerů po roce 1938.*

- 2) **Mgr. Radka Kinkorová**, Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně („Vztahy Židů a Čechů na Domažlicku ve druhé polovině 19. století“)

Anotace zaslaná autorkou: *Postupné zhoršování česko-německých vztahů a v jejich rámci i česko-židovských vztahů se ve druhé polovině 19. století a zejména ke konci století nevyhnulo ani oblasti Domažlicka, kde se na pozadí čistě českého jazykového prostředí stalo o to výraznějším. V Domažlicích byl Židům vyčítán jejich příklon k německému jazykovému prostředí, byť se většina židovského obyvatelstva při sčítání lidu oficiálně přihlásila k jazyku českému.*

- 3) **PhDr. Lenka Uličná, Ph.D.**, Židovské muzeum v Praze („Genizy venkovských synagog“)

Anotace zaslaná autorkou: *Od 90. let 20. století se Židovské muzeum v Praze věnuje výzkumu nálezů z geniz českých a moravských synagog, a to zejména venkovského typu. Tyto nálezy lze považovat za instruktivní sondy do života konkrétních židovských obcí a materiál v nich nalezený přispívá k poznávání každodennosti v malých židovských obcích, jejich lokální historie, sociálních a ekonomických aspektů života, ale i dobové čtenářské kultury nebo používaných jazyků.*

- 4) **Irimia Maria Madalina**, „Alexandru Ioan Cuza” University, Faculty of History, Iași, Romania („Antisemitism against Rural Jews: Legal Discrimination, Expulsions, and Riots in Romania (second half of the 19th Century)“)

Anotace zaslaná autorkou: *Moderní rumunský antisemitismus zaměřený na venkovské Židy. Kulturní a politické diskuse položily jádro rumunské identity ve venkovských oblastech a snažily se zabránit židovské přítomnosti rolníků. Série zákonů, vládních a místních rozkazů omezovala činnost Židů v obcích a umožňovala nucené vyhánění podle vůle křesťanských komunit. V 70. a 80. letech 19. století byly z vesnic vyhozeny tisíce Židů. V roce 1881 zákon umožnil vládě vykázat z země nežádoucí Židy. Tento nástroj byl použit proti židovským vůdcům a intelektuálům, kteří stáli za emancipaci Židů a respektovali jejich občanská práva.*

- 5) **Mgr. Daniel Polakovič**, Židovské muzeum v Praze („Vznik a organizace Zemského židovstva v Čechách“)

Anotace zaslaná autorem: *Instituce Zemského židovstva (Landesjudenschaft) představovala od r. 1654 vlastní nezávislou reprezentaci mimopražských Židů zejména v otázkách rozpisu a výběru berní a dalších na ně uvalených dávek. Její dochovaná registratura je neocenitelný pramen pro studium každodenního života Židů na českém venkově v 17. - 18. století.*

- 6) **PhDr. Alexandr Putík**, Židovské muzeum v Praze („David Gans a počátky židovského venkovského osídlení na Mělnicku“)

Anotace zaslaná autorem: *Společenské postavení Davida Ganse a motivy jeho migrace z Prahy do Byšic. Mělnicko jako perspektivní nika pro poskytování židovského úvěru sedlákům (oblast vzdálená od dosavadních židovských obcí. Volba Byšic – hospodářsko-sociální charakteristika městečka. Gansův vztah k vrchnosti. Typy poskytovaných úvěrů. Areál působení. Rodinná strategie usazování – část rodiny žije v Praze, část na venkově. Vznik dalších židovských sídel.*

- 7) **PhDr. Karel Řeháček**, Státní oblastní archiv v Plzni („Kolovečští Hutterové a případ Josefa Grunda“)

Anotace zaslaná autorem: *Nejvýznamnější židovskou rodinou v Kolovči byli bezesporu Hutterové. Podnikali nejen v obchodě, ale provozovali i sirkárnu a především kartáčovnu. Příspěvek se týká jejich životních osudů na konci 40. let 20. století a rovněž jejich majetku, který byl spravován mj. trüuhendrem a kolovečským vládním komisařem Josefem Grundem, jehož příběh je rovněž zajímavý a v mnoha ohledech netypický.*

2. BLOK KONFERENCE (MEDAILONEK Z REGIONU)

- 1) **PhDr. Alena Vlčková**, Obec Štěnovice („Židovská historie ve Štěnovicích“)

Anotace zaslaná autorkou: *Příspěvek je věnován stručné historii židovské komunity ve Štěnovicích, židovskému hřbitovu jako kulturní památce a významným osobnostem židovského původu ve Štěnovicích.*

- 2) **Mgr. Barbora Freund**, Městské muzeum Horažďovice („Starý židovský hřbitov v Horažďovicích“)

Anotace zasláná autorkou: *Popis Starého židovského hřbitova v Horažďovicích, jeho lokace a aktuální stav (doprovázeno foto dokumentací). Důvod zániku a umístění na Nový židovský hřbitov na Loretě. Charakteristika náhrobků ve světle současného bádání.*

- 3) **Mgr. František Škůrek**, Spolek SYNAGOGA KLATOVY, z. s. („Synagoga v Klatovech“)

Anotace zasláná autorem: *Představení objektu klatovské synagogy a židovské školy - historie, současný stav, perspektivy.*

- 4) **Bc. Sarah Sofia Huikari**, Kulturní spolek Rašelina („Připomínky událostí Šoa v Sušici“)

Anotace zasláná autorkou: *Prezentace mezinárodního dne věnovaného obětem holocaustu Jom ha-šoa v Sušici, který se jako druhý přidal k celorepublikovým aktivitám spojeným s veřejným čtením jmen lokálních obětí Šoa. Popis vzniku projektu, spolupráce s Institutem Tereziánské Iniciativy a lokálními partnery, prezentace doprovodného programu v průběhu uplynulých pěti ročníků. Prezentace položených pamětních kamenů zmizelých tzv. Stolpersteinů v Sušici.*